

קדשי בזה"ב ובכלל מתנות עניים הם לשם ולדקה. ומתמים אינם מתפרש בדבריו אך אח"כ נבי הללו מתביא חרמים וה"ה נבי עשה ומחד חדא נקט ובע"ה נבי הללו לקמן אכתוב פסוק כל הדברים הנחשבים בזה"ב בסוגיא ומה שיש לדקדק בדברי הר"מ ע' כ"מ.

וגם הרב סהם הדברים בחרמי כהנים או כרטי" או כר"ח ובע"ה"י בהללו נכתוב באריות בעצרת העומר עלי. והרמ"ח אינו מביא קדש מזהב וקדשי בזה"ב ומח"ע אינו מביא כלל וע' במל"ל שעתה על הר"מ דעשה אינו מביא אלא מיד דהקדשה וכו' וע' בסוגיא מביא דעל כל שמרביץ בלאו דכ"ת הם בעשה ג"כ. וגם מ"ש הרמ"ח מביא דאין נוהג אלא בזמן הבית ולרעם הר"מ יו' נהוג אף שלא כפי הבית המעין בסוגיא יראה דהעשה ובא"ח וכו' בכל הדברים אינו נוהג אלא כפי הבית ע' בחוס' דף ז' ד"ה דקדוק וכו' דגם בלדקדוק תלוי העשה ברנל וכיון דתלוי ברנל א"כ מחילה דוקא בזמן המקדש ובא"ח שמה וכו' אף אריות גדולה א"י להאריך ואם תלמוד בסוגיא תראה דאין דברי המל"ל מוכרחים ומביא בסוגיא לענין הללו וס"ה לענין העשה דאין עובר עד שיעבור עליו כל הרנל ואם נדר לאחר שנכנס קצת מהרנל אינו עובר בלאו הרנל כיון שלא עבר עליו כל הרנל. ואם נדר חוץ הרנל והגיע רנל אחר מקצת מן השני מלערף פס מקצת מהראשון והיו ליה כל הרנל וגם בתה הסוכות אינו עובר עד שיעבור עליו שמיני עשרת גם כן אף דהוא רנל בפני עצמו מכל מקום לענין זה ה"ל רנל אחד וגם בעצרת אינו עובר עד שיעבור עליו כל שבעת ימי חטולין ע' בס' ע"א שביאר דברים אלו באריות. וע' בספ"י ש"י דוקא ברנל עובר אבל לאחר הרנל אינו עובר אלא כמו הללו דעבר בכל יום לאחר ג' רגלים ע"ש ומביא ב"ש"ס דעל עשה זו אינם מלויים רק אולם מחויבים בלאו שנתחייבו כד"ל או כשחמה עכ"פ אבל אם אינם מחויבים לכוף אין בהם עשה ע"ש דגשים שונים על לאו דכ"ת כיון דשייך אללם ובא"ח שמה וכו' לתאן דס' דאשה חייבת בשמחה וכן הוא דעת הר"מ כה' חגיגה. ומביא גר"מ דגשים שונים על הלאו א"כ ה"ה

על העשה. גם מביא בר"מ אכ"ז ב"רס' וכו' וה"ה שייך גבי יורש א"ד כי חזור נדר וכו' והוא לא נדר וכו' ומסיק הש"ס דמעתק שרש לזכור וכן פסק הר"מ כאן דיוש אינו עובר על הלאו וגרסה דעל העשה עובר כמו שמביא להדיא בגמ' ובא"ח שמה הוא מחייב וזוה"כ דאיתחשע מלאו דכתיב מעתק שרש לזכור וזה נבי הללו כתיב אבל על העשה בודא עובר כ"פ. ולדעת הראב"ד דס' אשה בעלה שמתחמה ואינה עוברת על הלאו ה"ה דלדעת עוברת על העשה. וטומטום פסוק א"פ דאשה חייבת מ"מ וטומטום הוא ספק ערל ואינו בר ראי' ושמה ע' בה' חגיגה וע' בס' פ"י בבב"א דף י"ט ע"כ דכ' הא דעובר בעשה זו ובא"ח שמה וכו' ברנל אחד היינו באפרים ולא אקריב אבל אחר ולא אפרים אינו עובר ברנל אחד אע"פ לענין הלאוין דכ"ת עובר בכ"מ כנ' רגלים כמו שמביא בר"מ מ"מ ברנל אחד אינו עובר בעשה באחר ולא אפרים ע"ש שברור בעיניו וע' בקונטרס אכני שהם בס' ט"א ש"י ג"כ סברא זו ודחה אותה ע"ש. וכפ"ן אותו ברנל ראשון דהוא מ"ע כמביא בר"מ כאן ובגמ' ע"ה

מצוה תל"ט (א) שלא להעלות שום דבר מהקרבנות חוץ לעזרה וכו' וע"ז נאמר השמר לך פן העלה וכו'.

מצוה ת"ס (א) שנצטוונו להקריב כל קרבן בבהמ"ק וכו' וע"ז נאמר כי אם וכו' דיונים אלו מביאין בר"מ

פ"ח ופ"ט מהלכות מעה"ק ויש אריות כזה ואכתוב בקיטור בס"ד. והנה המעלה בחוץ עובר בעשה וכלל העשה וחייב כרת במזיד ובסוגיא חייב חטאת קבועה ובמזיד או חטאת חייב מלקות כמביא במסכת מכות ובר"מ פ"ט מהלכות סנהדרין המעלה דבר מקרבן חוץ לעזרה על מזבח דוקא ולא על אבן וסלע רק על מזבח חייב משום לאו זה דמעלה בחוץ שנאמר ויבן נח מזבח וגו' ומביא בגמ' דף ק"ח בזה"ב כאן דקרבן ויסוד וככה וריבוע אין משכבין במזבח על כמה קטנה א"כ חייב בחוץ על המזבח אף דחסר ד' דברים הללו. וק"מ דהו"ל להר"מ לבאר כאן בפ"י דלענין חייב בחוץ חייב במזבח אפי' חסרו ה' דברים הנ"ל. ואינו חייב רק המעלה בחוץ לשם ה"ה אלא המעלה להדיוט

שיש להם לעשות במצות מלכי ארץ כל שכן מצות מלך מלכי המלכים הקב"ה וכו' לא המריחנו התורה לעלות מיד פן ימנעו בני אדם מנדרים ונדרות אבל ברנל שיש להם להעלות שיש יוהרים לשלם נדרים ולענין לעבור עליהם בבל תאחר אינו אלא עד ג' רגלים וכמו שנכתוב בע"ה בסדר כי תצא במצות קיום מוצא שפתיים. מדיני המצנה כנון מה שאמרו ז"ל בספרי ובא"ח שמה והבאתם שמה לא נאמר אלא לקבעם חובה שיביאו ברנל ראשון שפנע בו ויש אמרו אינו עובר עליו בכל תאחר עד שיעברו עליו ג' רגלים אבל כ"מ מכין שעבר רנל א' ולא הביא עובר בעשה וכן אמר רבא בגמרא דר"ה בפירוש. ויתר פרטיה שם בר"ה וגוהנת מצוה זו בזמן הבית שאז לנו רשות לעשות נדרים ונדרות וה"ל לנו מקום להקריב אבל בזמן הזה אמרו ז"ל שאין מקדישין ונענין שכתבתי בסדר אם בחקותי במצו' ש"ב ואפילו מי שעבר והקדיש אין סיפק בידו היום להביאו למקדש לפי שהבית חרב בעונותינו.

מצוה תל"ט שלא להעלות קרבן חוץ לעזרה

(א) שלא להעלות שום דבר מהקרבנות חוץ לעזרה וזה נקרא מעלה בחוץ וע"ז השמר לך פן תעלה עולותיך בב"מ ופירוש עלייה שריפה ואמרו בספרי אין לי אלא עולות שאר קדשים מנין ת"ל ושם תעשה ככל אשר אנכי מצוך ועדיין אני אומר עולה בעשה שהכתוב אומר ושם תעלה דמשמע עולה לבד וכן הוא ג"כ בל"ת שהכתוב אומר השמר לך פן תעלה דמשמע עולה לבד שאר קדשים לא יהיה אלא בעשה כלומר שהקריב קדשים בחוץ לא יאמר עובר אלא בעשה שאמר הכתוב ושם תעשה וגו' דמשמע ושם תעשה ולא בחוץ ולא באוכל עשה עשה ת"ל ושם תעלה עולותיך עולה בכלל היתה ולמה יצאת להקיש אליה ולומר כך מה עולה מיוחדת שהוא בעשה ולא תעשה כך כל שהוא בעשה הרי הוא בלא תעשה כל ענינה כמו לאו דוביחה בחוץ שכתבתי באחרי מות.

מצוה ת"ס להקריב כל קרבן בבהמ"ק ולא בחוץ

(א) שנצטוונו להקריב כל קרבן בבהמ"ק ולא בחוץ וע"ז כי אם במקום אשר יבחר ה' וגו' שם תעלה עולותיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך. וכן הוא בספרי אין לי אלא עולות שאר קדשים מנין ת"ל ושם תעשה וגו' ועדיין אני אומר עולה בעשה ול"ת פ"י עשה זה שזכרנו ולא מטה שנאמר השמר לך פן תעלה עולותיך בב"מ אשר תראה שהזכיר עולותיך בפ"י אבר שאר קדשים לא יהיה אלא בעשה תלמוד לומר ושם תעשה וכו' ובמזבן שבא דשם וכמו שכתוב לעיל בסדר זה בסמוך. וכלל הענין שאפי' בשאר קדשים המקריבין בחוץ עובר בעשה ול"ת.

ומביא בר"מ פ"ב מהל' פסח"ק מה"ס דזבחים א"א נתן על מזבח העולה אפילו מן חטאת מהנה אחת כיפר ואינו מעבד שאר המחתות מ"מ אם זרק מהנה אחת בפנים והשלים בחוץ חייב על הזריקה בחוץ כי הוא ג"כ מזבח גדולה וא"ל לזריים דהם שירי מזה אבל כל המחתות אף דאין מעבדין מ"מ ה"ל מטה גמורה ע"ש. ואם קיבל דם בפנים בשני כוסות וזרק מכות אחד בפנים כל המחתות ומכוס השני זרק בחוץ ע' בגמ' דף ק"ב ומביא דפסוק א"ל לר"ד דסובר דזרק מן השיריים חייב פסוק כאן דס' ל' כוס עושה א"ל השני דיומי ומודה דפסוק ומכ"כ לר"ד דאף השיריים פסוק בודא פסוק לכוף אף לחאן דס' ל' כוס עושה א"ל חזירו שיריים והר"מ בס"ב מהל' פסח"ק בעלמנו פוסק כת"ק דראב"ש בזבחים דף ל"ד דכוס עושה חזירו דיומי א"כ בודא פסוק על כוס השני והר"מ כתב כאן בקיבל בשני כוסות ונתן א' בפנים וא' בחוץ חייב והוא חיתא גדול דלכ"ע פסוק וזכו השני הראב"ד וכתב דלכ"ע בין אם כוס עושה חזירו שיריים או דיומי פסוק על השני וכו' וכבר כתבתי דהר"מ בעלמנו פוסק דכוס עושה חזירו דיומי א"כ בודא פסוק א"כ דברי הר"מ תמוסים מאוד וע' בס"מ מה שחירך בשם הר"י קורקוס וסיים בעלמנו כי הוא דחוק והנה בל"ע. ובסעלה אף שנים שהעלו חייבים אף דשחתי חוץ פעורים כאן ללמד מקרא דגשים חייבים ע' בש"ס דהוא פלוגתא והר"מ פוסק כן. ומסתברא דדוקא בגשים יסולים או שניהם אינם יסולים אבל אם א' יסול וא' א"י ה"ל רק מסייע ואין בו ממש ופסוק ע' בהלכות שבת ואינו חייב על העלה רק דבר שמתקבל בפנים לפיכך הפעלה איברי עולה או חומורין או קומן וכו' חייב אבל כשזר חטאת וכו' מצרי מנחות כיון שאינו מתקבל בפנים פסוק ע' בר"מ פ"ג דחשב שם דברים המתקבלים בפנים ודברים שאינם מתקבלים בפנים ע"ש. והמנסך ג' לוגין וין בחוץ או ג' לוגין מים בתה חייב דמתקבל בפנים ובפחות מנ' לוגין הואיל ואינו ראוי להתקבל בפנים פסוק בין ביין כל ימות השנה בין במים בתה. ופשוט דאפי' מנסך בין וין או מים בלילה ג"כ חייב דמנחתם ונסכיהם אפי' בלילה ע"י פ"ד בהלכות מעה"ק בר"מ וכן מיוסך המים כשר בלילה ע' בר"מ פ"י מהל' פסח"ק דפחות מנ' לוגין פסוק דאיש מקטיל וכו' נראה דיוסר מנ' לוגין חייב דמתקבל בפנים. וע' בס"ב מהל' מעה"ק

דכחז גבי נפשים ויין בכלל ע"פ ככ"מ דאם גרע או הוסיף כ"ס פסול וכו' א"כ
אף יותר מחקבל בפנים וע' בפ"י מהל' סו"מ גבי ניסוך המים לא כתב זה אס
הוסיף או גרע עכ"ל בניסוך היין למה חייב על יותר . אך עיין בזבחים דף ק"י
וקו"א מבואר שם דה"ל סוכר וכן ר"ע דקדשו נפשים במדבר ולדבריהם המנסך
בחוק אפי' בכלי חול חייב הן יין והן מים
ע"פ דברינא מסיק כן דהס' הדבר המנסך
וכו' ואלו הים לריף דוקא מכלי קודש הים
מפרש הדבר ובפרט דא"כ כ"ס פלוגתא
בזה ע"כ בראי' סוכר דכ"ע חייב אף
זלא קדושת כלי . ובסוגיא שם מבואר דא'
א"ל ק"כ חייב על יותר מהשיעור ג"כ
דככלל מאתים מנה אף על פחות אינו חייב
ע"כ פוסק הר"מ דבפחות אינו חייב אבל
על יותר ודאי חייב דככלל מאתים מנה
והוא כדור ופשוט להעמיד בסוגיא שם . ולענין מים בחג בפנים אס הוסיף אכ"מ
ובכ"ד יתבאר גבי ניסוך המים . ושיעור העלאה בחוק דבר הראוי לאישים חוץ מים
ויין הוא כזיתים ועלם מלגדף עם הכשר לכזית במחזור ומלא הוא ספק אס מלגדף
לכזית . והמקטרי בחוק הבהמה עם האימורין חייב משום האימורין דאין בשר הבה
חולץ דמין בחיטו אינו חולץ והעלה ממה שלא נקמלה כיון שאין הקיזק כדור וסובל
פסור . קמלה וחזר קמלה לחובה חייב ע' בש"ס ובר"מ . הולך והכולל וכו' בחוק
דאינו גמר עבודה וא"ל אלא על גמר עבודה כגון זריקה והקדשה ומנסך דלפינן
מהעלאה וכו' גו"כ . רובע והגרע או בע"מ וכו' או מח"ו וכו' הכלל כל הדברים
שאינם ראויים לפנים פסור בחוק הן על השחיטה והן על העלאה ע' בזבחים דף
ק"ב אבל לן ויולא וכו' או שנפסל במחשבה דכל הנהו הוי פסולים בקודש חייבים
על העלאהם בחוק ע' בר"מ בפריקס פ"ח וי"ט וטראה . ופרה אדומה שגרפה
חוק ממקום שריפה פסור דאינו ראוי לפניה אה"מ . ושעיר הבהמה דעת הר"מ
לענין ש"ח והן לענין העלאה קודם וידי חייב ולאחר וידי פסור ודעת הראב"ד
בפ"י דקודם הגרלה חייב ולאחר הגרלה פסור אף קודם וידי וכו' בכ"מ ובח"מ
פ"ט שהאריז בזה ומ"מ אף לך . ומבואר בגמ' קרבן שומע אף אפי' קדש לבדה"ב
וכו' ח"ל אלא חל אה"מ וכו' מי שראוי לבוא וכו' ופרש"י פ"י קדש דסמול
הס' בע"מ דאסור להפנים תמימים לבדה"ב ורש"י כהן דמסמך אפי' תמימים כמו
פרה אדומה וההו"ס כתבו דאינו ראוי מפרה דאינה קיימת למזבח אבל מהשם המימים
דקי"ל כל הראוי למזבח א"י מיד מזבח וימכרו ללכרי עולות וההו"ס הקשו אמאי
פסור הא קיימי למזבח דימכרו וכו' וסירטו מ"מ כיון דעדיין אינו קדש מזבח לא הוי
ראויים לפתח אה"מ ורש"י בתמורה כתב כפ' הראשון כהן מחמת דהס' בע"מ א"כ אס
הס' תמימים חייב דר"ל ראויים למזבח והר"מ אינו מביא דין זה כלל וע"כ במ"ל כהן
שעמד בזה וע' בר"מ בכל' ערכין במג"ל שעמד בדברי ההו"ס כאל מה שדחו
פסור . מהראיה דפרה דדבר זה דא"י מקדשי מזבח הוא רק מדברגן ע"ש ואכ"מ .
וייזאר כש"ס דגלגל מקרא לעשות אותו דעל השלם חייב במעלה בחוק ולא על
חסר ויס פלוגתא דר' יעקבא סוכר בין שהעלה בחוק מנשחט בחוק ובין שהעלה
בחוק מנשחט בפנים והוא חסר פסור ור"ע סוכר דאס העלה מנשחט בפנים
בחוק חייב אף על חסר ואינו פסור על החסר רק בהעלאה משחטין חוק ע"ש ומאי
זה חסר ע"ש דף ק"ח ע"ב כסוגיא דהעלה וחזר והעלה פרש"י והעלה פרש"י ותוס' וע' כאן
ז"ח הדנינים והוא עיין משנה וע' במג"ל שהאריך לבאר השניות והשניות הראשונות
דבריהם הובו ואס אבל לבשר שנית אלו הוא אריכות ואכ"מ כה"מ ע' בלח"מ
ובמג"ל דכס מלאת וכו' . והשואט או המעלה על גגו של היכל פסור אט"פ דלאו
מקום זביחה והעלאה מ"מ נלמד מקרא דפסור . והשואט או מעלה קדש עכו"ס
בחוק ג"כ חייבים וזה מבואר בזבחים דף מ"ד פלוגתא והלכה כר"י דמחייב . ופשוט
דוקא קדש עכו"ס הראויים לפנים חייבים בחוק אבל קדש עכו"ס שאינם ראויים
לפנים רק בחוק דהעכו"ס ראויים להקריב בחוק לשמים קרבנות ולא מיני עבודות
לפנים להקריב א"י חיות טהורות וכן כל מיני עופות טהורים וכל דוקא טהורים
וכ' וכן בע"מ ומחריב להקריב חוק מחוסר אכר ע' פ"ח דזבחים דא"י מוחר
הישראל לעשות שליחותם ולהקריב בחוק כל שאינו ראוי בפנים ח"פ . ומ"ש הר"מ
אסור לסייע ולעשות שליחותם היינו בזהם הראויים לפנים כמ"ש שהרי נאמר עלינו
וכו' ח"פ . וע' בתוס' שהקשו מאי אסור לסייע וכו' הא חיוב איכא דקי"ל כר"י
והירצו אף עבודות שאין חייבים עליהם בחוק אסור גזרה משום עבודות דהס' בני
חיוב . וגרסה דגם בישראל דמבואר הולך והמקבל פסור היינו פסור אבל איסור יס
גזרה וכו' א"כ עדיין קשה מאי משמיט דאסור לסייע כיון דאין שום עס שיראל
והירצו למימר דבישראל אסורים עבודות הללו ג"כ אפי' דחויב ליכא וע' בב"י
בהלכות יו"ט בסור בשם ראב"י . ובכר הנאחזי בח"ז כ"פ דאפשר מאי דחנינן
פסור אבל אסור דוקא בשבת אבל בשאר איסורים אפי' איסורא ליכא אס' כן כיון
דמבטלה הוי פסור באלו עבודות ה"ל להשמיט דמ"מ איסור איכא בישראל
ולמה השמיט ד"ו בעט"ס כיון דלענין העלאה בחוק שזה קדש עכו"ס עס
קדש ישראל . ולפנ"מ אפשר לימר דודאי בישראל אס מקריב חיות טהורות או
גרנגולים בחוק אין איסור כלל כיון שאינו ראוי כלל וזה דוקא בישראל דאינו קרבן
כלל וזה דגו"ס חו"ל בחוק אינו קרבן אבל בעט"ס מקריב בחוק מכל המינים
כמ"ש וזה קרבן אסור לישראל לסייע ולעשות שליחות במינים הללו כיון שהם קרבן
אסור חו"ל וזה מחדש דאסור לסייע היינו אפי' בקרבנות שלהם כגון מבשר מינים
כ"כ . לפי כחבתי שדין חסר הוא ענין ארוך ומ"מ נהיישכתי לכחז קנה בקי"ר
מבואר בזבחים דף ק"י דנפקא מקרא דעל העלאה בחוק על השלם חייב ולא על
החסר ופרש"י בדה"א יאזני וכו' לקמן פליגי בה איכא מ"ד דסוכר דעל אכר חסר
פסור ואיכא מ"ד דעל בהמה חסירה פסור עד שיעלה כל הבהמה ואיכא מ"ד
דסוכר דחסר היינו דמקריב פחות מבית בחוק ע"כ ואין זה לבוט ממש ועיין

ול"ת וחייבין עליהן ברת . משרשי המצוה כי בהיות מקום מיוחד
בעולם לקרבנות וההתמדה בו דבקש משם את ה' יתקדש המקום
ונחה עליו רצון האלושפע ברכתו שופע עליו חמיד ויהיו לבבות
בני אדם מתפחדים ומתרכבים לזכרו וישבו כל איש מדרבו
הרעה וכן החכם אשר בכפיו בראותו אותו ואם כל המקומות
יוכשרו להקרבה לא יהי' כן בכלום ידוע הדבר וזה נאמר אל
הילדים עד אשר יגדלו בחכמה ויבינו בכל דברי התורה
סודות נפלאים . דיני המצוה בלאו הסמך שבסדר זה נכתוב
קצת
בחוק חייב על החסר ג"כ והעטס לר"י אלטרין מיעוט על מקטרי פנים ור"ע כיון
דלית ל' מיעוט מחייב במקטרי פנים שחסרו ה"ע כיון דמהדרין פוקעין בפנים
אף שהוא חסר והוי הקטרה בפנים בחוק ג"כ ה"ל הקטרה ואלטרין מיעוט אליכא
דר"י . ור"ע דל"ל מיעוט מחייב במקטרי פנים על החסר . והנה לבדיחא זו
שהבאט דממעטין פחות מבית ממקרא דלעשות וכו' דאינו חייב על החסר ומשיב
בבדיחא מקטרי פנים הקומן וכו' אחי' דלא כר"ע דלר"ע חייבים על פחות מבית
במקטרי פנים כיון דכפחות מבית מתמעט מחמת דהוי חסר ור"ע מחייב על
החסר במקטרי פנים וכו' בתוס' דף ק"ח ע"ב כ"ד לא נחלקו וכו' כתבו אף
דלא מליני שחיבה תורה בשום מקום על הקטרה פחות מבית ש"ה כיון דמהדרין
פוקעין אף פחות מבית א"כ כדור"י ר"ע מחייב אף בפחות מבית במקטרי פנים .
וכנה ר"י ור"ע הלכה כר"ע א"כ יתחייב בפחות מבית במקטרי פנים . אך
באמת כיון דמבואר במשנה דף ק"ע ע"ב הקומן וכו' שהקריב זית וסוכר ח"ק
ור"ע לא פליג בזה וגם בבדיחא מבואר דפחות מבית קומן וכו' א"כ כולם סוכרים
דעל פחות מבית פסור אף במקטרי פנים א"כ ס"ל כולם כר"י . והלכה כר"י כיון
בבדיחא מבואר המנסך פחות מנ' לוגין וא"ל למקרא דעל השלם וכו' כיון
דמיפסל בחסרון אינו מתקבל בפנים ובלאו האי עעמאל דשם פסור על פחות
מנ' לוגין רק כיון דה"ע שייך ג"כ נקוט לה והר"מ בהלכה ד' כתב המנסך ג'
לוגין וכו' דפסור דאינו מתקבל בפנים ע"ש . והנה יס כ"מ אי הפסור מחמת
חסר דהוי גזא"כ או מחמת דאינו מתקבל בפנים דהוא אכע"א בגמ' על הא דמבואר
במשנה וכל שחסרו וכו' אס הוליאן ומסור במחוק מהו אס חסרון בחוק הוי חסרון והא
אכע"א דלא אפשטא וע' בר"מ דפוסק דאין ליקון וע' במג"ל שכתב דהאכע"א הוא
דוקא לעשם דאין מתקבל בפנים בחסר בפנים ע"כ בחסר בחוק כיון דבלא"ה
פסול ביוזא אפשר דאינו מו"ק חסרון בחוק אבל מחמת גזא"כ דעל השלם ולא על
החסר אין חילוק ופסור כדור"י אפי' חסרון בחוק ע"ש וא"כ בנחשד היין מביחן מחמת
דאינו מתקבל בפנים אפשר דחייב בחסרון בחוק אבל לעשם בבדיחא מחמת שלם
פסור לגמרי ככ"ע . וקל"ע על הר"מ דאינו מביא גבי יין הלימוד על השלם דג"מ
לחסרון בחוק דפסור בודאי ולא מחמת ספק . אך הר"מ עליו לקמן גבי מנחה
חסירה מביא הלימוד דעל השלם וכו' ומ"מ מביא בחסרון בחוק הוא ספק עיין
במג"ל שעמד בזה . וכפי הג"ל לא דרש' השלם ולא חסר רק על הקדשה חסירה .
אך בדף ק"ח מבואר שם בסוגיא דכולם סוכרים דדרשין על השלם ולא על החסר
על בהמה או על אכר חסר וכן פוסק הר"מ כאשר יבואר בס"ד . והנה
א"ל לימוד לשיטתו דל"מ ח"ו הקדשה כמ"ש החו' והר"מ סתך על סוגיא זו . והנה
מבואר במשנה דף ק"ח ע"א . העלה וחזר והעלה וחזר והעלה חייב על כל עלייה
דברי ר"ש ר' יוסי אימר אינו חייב אלא אחת ופרש"י העלה וטועד על וחזר והעלה
וכו' דאי בהלם אחד קי"ל דכל דהוא מנס אפי' עבר כ"פ אינו חייב אלא
אחד אחי' שח"ה' בהמות בהלם אחד אינו חייב אלא אחת ע' בר"מ פ"ו מהלכות
שגנות ובמג"ל אס ובגמ' ע"כ שם אמר רש"י מחלוקת בר' וס' אכרים דמ"ס
כי כחיי לעשות אותו על השלם חייב ולא על החסר אלא בהמה כחיי ומ"ס אבל
אכר ואכר כחיי אבל אכר אחת דהי' אינו חייב אלא אחת . ושע"ת רש"י כ"ה
דר"ס סוכר ולא על החסר לא קאי אלא בהמה וחייבים אפי' על מקלת בהמה
ע"כ בהעלה אכר וחזר והעלה חייב על כל אכר ור"י סוכר דאכל בהמה כחיי
הלכך בה' אכרים אינו חייב על שום אחד כי ה' עדיין חסר בהמה רק על אחרון
דהשלים לכל בהמה חייב אחת כי מלגדף לכל בהמה אבל כ"ז שחסר כ"ס
מבהמה ח"ח דהוי כל חדא העלאה . ור"ע על רש"י כיון דלר"י הכל חדא העלאה
הוא ואינו חייב עד שיקריב כל הבהמה א"כ בטועד גנתיים האך חייב אחת לר"י
הא קי"ל יס ידעיה לחי' שיעור ור"י בטעמו בשבת דף פ' ע"א סוכר דיש ידיעה
לח"ס ע"ש ופסור לגמרי כמו כותב אות אחת וטועד וחזר ושכת וכתב אות בשבת
וטועד דקי"ל כחכמים דטועדים ע' בר"מ פ"ו מהל' שגנות א"כ כאן דהשיעור הוא
כל הבהמה ובטועד גנתיים בודאי פסור דיש ידיעה לח"ס האך חייב רש"י לר"י
שלא כהלכתא . ובאמת א"ל לפרס לענין קרבן דאפשר דמיירי לענין מלקות דקי"ל
דמיירי שה' שותה יין כ"ס בהתרו בו כל פסע חייב על כל א"ה"ג לר"ס בהתרו בו
חייב על כל אכר ואכר ולר"י הללו הוא בנמר על כל הבהמה וא"ל אלא אחת
היינו מלקות פ"א ואפשר רש"י לא דקיק בזה דאכ"מ . אבל באכר א' והקריבו
לחלואין בזה"ל והקריב מקודם כל הבהמה וזה האכר לחלואין משלים לכל הבהמה
דברי הכל אינו חייב אלא אחד דר"ס ג"כ סוכר דעל השלם ולא על החסר קאי
על אכר א"כ א"ח רק על ה' הבטי מאכר דהשלים האכר אבל על ח' הרשעים
דלא ה' האכר שם א"ח ע"כ חייב רק אחד ולר"י ג"כ חייב אחת דהשלים לכל
הבהמה ע' ברש"י ור"י לומר מחלוקת באכר אחת וכו' ופרש"י דר"י סוכר דכ"ע

סוכרים

סוברים דאיתו על השלם וכו' אבל אבר ואבר כתיב ולא אכל בהמה וכן ס"ל לעולם בשמי הלבוש. והנהידוע להלכה כר"י לגבי רש"י ובפרט דעולא סובר ג"כ כן א"כ ז"פ לכת"ע א"ל כל בהמה ומחייב על אבר א' במחוק אבל העלה אבר וחזר והעלה אבר וחזר והעלה חייב על כל אבר הן קרבן בעודו בין כל אבר והן מלקות בהמה זו על כל אבר ובאבר אחד והקריבו לחלוק מיירי המטה ובמאי פליגי ר"ש ור"י במקור פנים שהעלו בחוק וחסרו דמ"ס חייב היינו ר"ש על כן חייב על כל כזית אף דחסר במקור פנים מחייב על הקשר ג"כ והייט כר"ע בדף ק"ז שהבאנו דס"ל דלא נחמטע מאותו רק מקורטי חוק ומקורטי פנים חייבים בחסרו כיון דמהדיקין פוקעין ור"י פוטר רק בהשלים

אבל על חז' אבר הראשון פטור דסבירא ליה כר"י דגם מקורטי פנים איהמטע מלא יביאנו וכו' וכו' סבירא ליה לישנא בתרא דעולא שם וכן אבואו דשמואל סובר כן דר"י פוטר במקורטי פנים רק אבואו דשמואל סובר דטעמא דר"י דס"ל לא מהדיקין פוקעין א"ס כן נחמטע פנים וחוק מפסיק א"י אין חילוק בין דלא מהדיקין פוקעין ובאמת קשה על אבואו דשמואל מ"ל ס"ל סבירא ליה דלא מהדיקין פוקעין אשר נלמד מקראי ע' בחום' שם דף ק"ט דילמא ס"ל בהלכה דמהדיקין פוקעין ומ"מ פוטר ר"י דס"ל כר"י דאיכא חז' קראי לפטור חסר הן במקורטי חוק והן במקורטי פנים כמו שכתבו החוס' לר"י בדף ק"ז דר"ה חד וכו' ע"ש. ולענין הלכתא ל"ע דר"י ור"ע הלכה כר"ע מחבירו א"כ חייב מקורטי פנים בחסר וכאן ר"ש ור"י דהלכתא כר"י כמבואר בערכין ור"י ס"ל כר"י דפטור א"כ ר"י ישמעאל ור"י ויס' סוברים בשא"י ור"ע סוברים בשא"י א"כ הלכתא כמאן. והנה לאבואו דשמואל דסובר דטעמא דר"י ויס' דלא מהדיקין פוקעין ובאמת ק"ל דמהדיקין פוקעין דר"ש ור"ע וגם ר' ישמעאל סוברים דמהדיקין פוקעין ור"י ור' יהושע ב"ר' המוצא מקדש דף פ"ג כולם סוברים דמהדיקין פוקעין א"כ ליה הלכתא כר"י בזה נגד רבים א"כ כיון דמהדיקין פוקעין חייב במקורטי פנים כר"ע ור"ש נגד ר' ישמעאל אף דהקטיו לעיל דא"ל לומר טעמא דר"י משום דלא מהדיקין פוקעין מ"מ כל קושיא יש לה חירוק וזיון דסחם גמ' לא מוקשי על אבואו דשמואל א"כ הן הלכה וחייבים על מקורטי פנים שהקרינו בחוק חסר כר"ע ור"ש וגם לישנא קמא דעולא דכ"ע סוברים דמקורטי פנים חסר בחוק והנה בודאי הלכה כן כמ"ס ור"ע סובר כן ור"ש כמ"ס. ומקורטי חוק בחסר כולם סוברים שם בסוגיא דפטור רק לעולא בלישנא קמא סובר דר"ש ור"י פליגי במקורטי חוק דר"ש מחייב ור"י פוטר והלכה כר"י לגבי ר"ש וגם ר"י ור"ע סוברים כר"י א"כ בודאי הלכתא כותיו דרבי' ובפרט דר"ע ור"י סוברים כן אף בהכריתא דהקטיו שהבאנו לעיל דממטע מאותו וכו' פחות מכזית בחוק דזה היו חסר וכן במשנה ה"ק ור"ע סוברים כן ע"פ פרש"י א"כ אבר חסר סוברים דחייב דלא איהמטע כלל אבר חסר א"כ סהם נשקה ובר מחלוקת מודים בזה וגם בהכריתא סוברים כן א"כ אפשר דהלכה כן א"ס כן חייבים על חסר אפי' במקורטי חוק ואפשר גם ר"י ור"ע סוברים כן והפוסקים לריבים אחזקו ללמוד דפטור אפי' מקורטי חוק כיון דמהדיקין פוקעין ע' בחום' כאן אף מקורטי חוק יש סברא כיון דמהדיקין פוקעין ובר"י ובר"ע אינו מפורש דחסר היינו מבהמה או אבר וז"ע לענין הלכתא. ובאמת דברי ר"ש' במשנה ק"ז ע' דאפשר דרשו איתו ולא חסר מ"מ דוקא באבר חסר אבל הקומץ וכו' דנחשבים במשנה זה לא מיקרי חסר דאיתו אבר רק לומר דרש"י ולא חסר היינו כל בהמה א"כ זה מקרי ג"כ חסר אבל למאן דסובר אף דלא הקטיר כל בהמה לא נקרא חסר רק אבר א"כ הקומץ וכו' דאיתו אבר לא שייך חסר ע' כאן בכ"מ הלכה י"א ד"ה העלה וכו'. גם ל"ע על רש"י מנלן דה"ק ור"ע דרשי דאיתו למטוטי חסר היינו פחות מכזית דילמא בכרי כר"ע דמקורטי פנים חייב בחסרו ומאותו נחמטע מקורטי חוק ובמקורטי חוק מודים דפטור על החסר אפי' בכזית רק המטה איירי במקורטי פנים דכל הנהו דחשיב במשנה מקורטי פנים הם על כן חייב על כזית אפי' בחסר וגם המטה ראשונה כזית וכו' ואפשר דמייירי במקורטי פנים וז"ע. ואפשר לומר דרש"י ה' קשה לו דה"ק סבירא ל' דגם על הקטורה חייב על כזית בחוק וע' בגמ' דפליגי בקטורה של יו"כ שלפני ולפנים דחכמים ס"ל דמלא חפצו ל"ד היינו דאיתו מעט ע"ש עכ"פ מזה איכא כמו קומץ ומנחה כהנים כמו שפירש"י כאן עכ"פ ק' דה"ל חסר ואי משום דה"ל מקורטי פנים וזה דרשו כר"ע הא עיקר טעמא דר"ע דמחייב במקורטי פנים מחמת דמהדיקין פוקעין כמ"ס לעיל הא מובאר בזבחים דף פ"ג שכולו קטורה אי איה מחזור וכן פסק הר"מ בפ"ב מהלכות חו"מ ע"ש א"כ א"י פטרינן על חסר ה"ל לפטור כ"י כי זה היו כמו מקורטי חוק דפטור על חסר ע"כ פירש"י דתנאים אלו לא דרשו על השלם ולא על החסר רק על פחות מכזית אבל על חסר חייב בכל גוואל וכו' בחום' דף ק"ט דמפוסקים גם אי מחזירין פוקעין דקומץ ע"ש. וזה דעת רש"י בחסר היינו שמקריב אבר חסר או בהמה חסירה לכל מר כדאית ליה. והחוס' פירשו פירוש אחר בסוגיא דחסר היינו בשעת שמקריב בחוק נחמר מבהמה או מאבר אבל אם ישעה הקטרה בחוק אינו חסר בכזית חייב וא"ל להקריב כל בהמה או כל האבר רק בכזית בני רק בשעת הקטרה לריך להיות שלא נחמר מבהמה או מאבר ואם נחמר ה"ל חסר וא"ל. והפירוט בסוגיא קד הוא רש"י סובר מחלוקת ב"ד וכו' אברים דר"י דסובר דאם חסר מבהמה ק"ל בשעת הקטרה פטור א"כ א"כ חייב אלא על אבר הראשון ול"ד ה"ה בכזית הראשון דאז היטה בהכמה שלימה אבל חזק' בהקריב כזית הראשון על האבר השני אינו חייב דבשעת האבר השני היה נחמר מבהמה מה שהקריב בראשונה דהוי ליה כאלו נאבר ור"ש סובר דחסר מבהמה חייב רק חסר קאי על האבר דאיתו אבר לא יהיה נחמר כ"ס

בשעת הקטרה בכזית א"כ ב"ד וכו' אברים חייב על כל אבר דכל אבר הוא שלם ולא נחמר אבל באבר אחד שהקריבו לחלוק ד"ה אף ר"ש סובר דאיתו חייב רק על חז' אבר הראשון דבשעת שמקריב חז"י השני כבר נחמר מהאבר חז' הראשון ואינו חייב על החסר וגם ר"י סובר דחז"י אחת אחת חז"י על חז' הראשון דאז היטה כל בהמה שלימה ועל חז' השני פטור דנחמר חז' האבר הראשון. הכלל בשעת הקטרה לא יהיה חסר ממה שאינו מקריב רק כזה מחלקים דר"י סובר דעל כל בהמה כתיב ואם חסר ק"ל מבהמה שז' אינו חייב על הקטרה בחוק כלל ור' שמעון סובר דעל אבר קאי וכל אבר חייבים עליו אף שהבהמה חסרה כיון דאין האבר חסר וכו' נחמר או שהקריב ק"ל בחוק חסר אבל אם הקריב בפנים כל בהמה ושאר ק"ל והקריב בחוק חייב דהקטרה פנים לא היו חסרו ע' בסוגיא ח"פ. ור"י סובר וכן שאר אמוראים שם דכ"ע סוברים דלא על החסר קאי על כל אבר רק במקורטי פנים או חוק שחסרו דר"ש חייב ור"י פוטר עיין בסוגיא וכו' ולי"ל ולהלכה דר"ע מחייב להלכה כמותו ע"כ ר"י במקורטי פנים ור"י ולישנא בתרא דעולא ואבואו דשמואל סוברים דר"י פוטר והלכה כמותו נגד ר"ש היינו דר"ש ור"ע סוברים דחייב ור"י ור"ע סוברים דפטור הלכה כר"ע מחבירו ואף דק"ל לא מחביריו מכל מקום ר"ש סובר ג"כ כר"ע וגם לישנא קמא דעולא כ"ע סוברים חוק ר"י דמקורטי פנים חייב בחסר וגם המטה דהקומץ וכו' שהקריבו בו כזית וכו' א"ל לדרוש דחסר היינו פחות מכזית כמו לשי"ת רש"י דלשעת זו אינו חסר כיון דכולו קיים רק הוא מקריב כזית וחייבים לכ"ע דאין זה חסר לשי"ת וז' ובכריתא דהקומץ וכו' פחות מכזית וכו' דרש"י לא על החסר א"כ הכריתא ס"ל בכל גוואל דחסר חייב א"כ במקורטי פנים הרבה סוברים דחייב בחוק ר"ע ור"ש והכריתא ג"כ ור' ויס' ג"כ אליבא דלישנא קמא דעולא וגם ק"ל מהדיקין פוקעין א"כ חייבים במקורטי פנים ומקורטי חוק ר' ישמעאל ור"ע ור"י סוברים דפטור וגם ללישנא בתרא דעולא גם ר"ש סובר וז"ל דעולא' רק ר"ש סובר דחייב ופשיטא דהלכה כר"י ור"ע ור"י נגד ר"ש א"כ בודאי פטור אף בכריתא אחת לקמן דהקומץ וכו' פחות מכזית פטור דכתיב אותו על השלם וכו' ס"ל דחסר חייב רק פחות מכזית פטור ומ"מ נראה דהלכה ככולהו הנאים הנ"ל נגד הכריתא. ודעת הר"מ בדברים הללו א"כ בהלכה ח' כל דבר שחייב על העלאתו בחוק כיון שהעלה ממנו כזית בחוק חייב כן שהקריב כולו בפנים ושייר כזית והעלה בחוק בין שהניח הכל בפנים ולקח ממנו כזית והעלה בחוק חייב אבל אם חסר אותו דבר הקריב כ"ס בפנים והעלה שאריו בחוק פטור ובהלכה ט' כיצד הקומץ והלבוש והאימורין והעולה וכו' שחסר מקומץ בפנים והעלה בחוק פטור שהרי נא' לעשות אותו על השלם חייב ולא על החסר וכו' ובהלכה י"א כתב העלה וחזר והעלה חייב על כל אבר ואבר ובסוף הלכה כ' העלה אבר חסר פטור שאלמד לעשות אותו על השלם חייב וכו' וע' בראש"ד ובכ"מ וע' במג"ל שפירש בכזית רבינו דרשנו כדעת החוס' דחייב על כזית מאבר רק אם האבר לא נחמר רק אם נחמר מהאבר פטור דכעת ר"י ואליבא דר"י ומקורטי פנים שהעלו בחוק

בחסר ג"כ פטור ומכ"ס מקורטי חוק ע"כ בהלכה ח' כ' דחייב על כזית בחוק אם הניח הכל בפנים נראה דאפי' על כזית מאבר כיון דהאבר השאר ישנו בעין חייב וזה לא נקרא חסר ואח"כ כ' הקומץ והלבוש ועולה דחסר בפנים והעלה בחוק שגא' לעשות וכו'. והנה על הקומץ א"ל לעשות על השלם דכלא"ה נפסל בחסר כש"כ בפנים ע' במשנה רק על הלבוש והעולה וכו' לריך לעטם זה ואין חזק לרידא ע"כ נקט טעם זה דמפסיק לקומץ ג"כ ע' בלח"מ שכתב כן. ועל העולה ואימורין שחסרו כ"ס ע"ז לריך לעשות על השלם וכו' אף דק"ל דדוקא באבר שחסר ולא בהמה שחסרה וכאן כ' שחסר כ"ס ע' במג"ל שכתב הא דעל אבר שלם שחייב אף דנחמר מבהמה דדוקא באבר אבל בשר שאינו אבר פטור אם נחמר מבהמה כ"ס וכוונת הר"מ שהקריב בשר שאינו אבר ע"ש. ואח"כ כתב העלה וחזר והעלה חייב על כל אבר דמסקין על השלם קאי על אבר ע"כ חייב על כל אבר. אח"כ ח' הר"מ דעל אבר חסר פטור היינו שחסר מהאבר שגא' חסר אבל אם חסר בעין חז' האבר השני חייב דזה לא היו חסר. והנה מה שקשה על הר"מ דפוסק דכ"ע פטור חסר אפי' על מקורטי פנים שהכמה סוברים דעל מקורטי פנים חייב בחסר וגם הר"מ פסק דמהדיקין פוקעין שכלל"מ ובמג"ל באריטות וכל מה שכתבתי הוא מדברי המג"ל והוא פלפל באריטות ואני כתבתי לי כעת למזכרת השי"ת יגמור בעז' לשניות פרק זה ולברר השיטות היטב ולברר דעת הר"מ באר היטב וכעת באתי רק להזכיר. הקומץ והלבוש של מנחה שהקריב אחד מהם בחוק ומכ"ס אחד בחוק לאחר שהקריב בפנים האחד וודאי חייב וכן שני בידי לטובה שהקריב אחד מהם בחוק ומכ"ס אחד בפנים ואח"כ השני בחוק חייב זה מובאר בש"ס ובר"מ. ומבואר דה"ל דאף המעלה בזה"ל ח"כ כר"י דקדושה ראשונה קדשה לע"ל וע' בחום' דף ק"ט דהקטור הא ליכא מוצא וסירא דכנה מוצא או מיירי בקטורה דא"ל מוצא דמוצא שנעקר מקריבין קטורת במקומו או מנחות דא"ל מוצא והר"מ לא חילק ומחייב בכ"ע דמחייב גם על שחיטה בזה"ל והוא אריכות גדול בענין זה ואכ"מ. ובכריתא בזה"ל דעל כל הקדשים אפי' על קדשים קלים חייבים מ"מ בכור בח"ל דהוא קדוש ואינו ראוי להקריב כמבואר פ"א מהלכות בכורות א"כ אין חייבים עליו משום ש"מ או העלאת חוק כיון דאין ראוי לפנים אפי' בזמן הבית ולדעת הר"מ דתורות ומעשרות בזה"ל ואף בבית שני היה רק דרבנן א"כ אפי' בטורות א"י אינם ראויים בפנים דאיתקש למעט' א"כ אינו חייב משום לאוויס הללו וא"ל לנפול הדברים ויש להאריך עוד במעט' זו כהנה וכהנה ובעני' אשנה פ"א:

שנצטוו